

Ben Arabo, flaggdagsrøðari í Kollafirði:

Merkið eiga vit øll

Flagg okkara er gott at halda seg til, tí tað dagliga minnir okkum á, at vit eru føroyingar, segði kollfirðingurin, og legði dent á, at Merkið er ogn alra føroyinga

HÖGNI MOHR

Í Kollafirði stóð ungi stjórnin, Ben Arabo, á røðarapallinum. Ahugaverda røðan hjá unga Arabo bar brá av tí søguliga, men var kortini í stóran mun framlitandi.

Hann kunnaði áhoyararnar um, at flaggdagshaldið í ár var hitt hálvtryssins-tjúgunda síðan flaggdagurin kom alment í gildi í 1950. Hann nevndi eisini, at Kollafjórður ikki hevði verið heilt týðningarleystur í flagghopi, tí fyrsti fólkafundur, ið hildin varð í Føroyum, við Merkinum veitrandi einamøllum, var hildin í Kollafjórðardali í 1925.

Ben Arabo hugleiddi sera hegnisliga um tórvin á einum flaggi í Føroyum í dag.

– Hvønn týðning hevur flaggið fyri eina tjóð? Tórvar okkum eitt slíkt í hesum døgum, ið heimurin gerst alsamt minni, og tosað verður um, at almeis-byggin gerst veruleiki? spurdi hann, og mintist it-

aliumannin, Marconi, sum hevði fyllt 125 ár flaggdagin. Marconi er faðir radiotólsins, og hann hevði sambært røðaranum í Kollafirði neyvan kunnað i-myndað sær fjarskiftis-framburðin, ið hevur verið síðan.

Mugu ikki krógva okkum

– Fjarsamskipti hevur havt stóran framburð við sær, segði Ben Arabo, og helt áfram: Heimurin verður alsamt minni. Til ber at sigga og tosa við fólk himmegin knottin. Vit kunnu altíð fáa banka- og handilssamband, tí internótin gevur okkum atgongd til allan heimin.

– Fylgisveinar sveima rundanum okkum og senda sjónvarpsmyndir, telefon-signal, peilingar til skip o.s.fr. Tað tykist næstan sum onki er óført. Einasta, ið fær fólk at ótast í hesum døgum, er at tey framvegis ótast í heila tyki. Vit liva í

eini tíð, har ungdomurin druknar í kunning ella information, men spurningurin er, um hann ikki hungar eftir vitan...

– Til ber at finna kunning um at kalla alt á internótinum í hesum døgum. Vit kunnu fáa at vita hvør vektin er á øllum heimsins fartelesnum, og hvat Napoleon fekk sær omaná døgurða, áðrenn sín síðsta bardaga.

– Fylgisveinasjónvarp ger, at vit kunnu sigga allar møgular vanlukkur... meðan tær henda um allan knottin. Afturat hesum, kemur sjálvsagt alt tað ivasama tilfarið, ið sveimar kringum í loftmiðlunum og á internótinum. Er hetta gott? Vit kunnu ikki krógva okkum fyri framburði. Litli heimurin, har samskiptið gongur gjøgnum fylgisveinar og teldur er ein veruleiki, og hann mugu vit fyrrihalda okkum til. Vit mugu ikki avbyrgja okkum, legði Ben Arabo dent á.

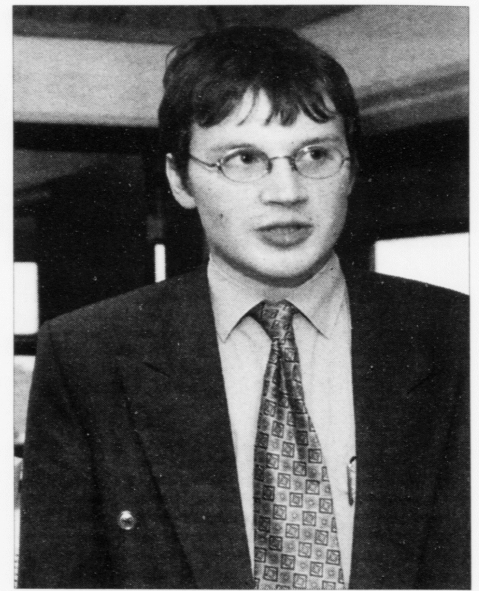
Grundfestið týðningarmikið

Kollfirðingurin nam eisini við neyðina og vesaldómin í heiminum, og helt í hesum sambandi fyri, at neyvan nakar her á landi mundi hava orsök at siga, at vit ikki hava tað gott her í Føroyum – og Kollafirði...

Orsøkinar til trivnaðin her á landi eiga vit, sambært røðaranum í Kollafirði, ikki at gloyma. Hann segði, at øll tey, ið undan eru farin áttu herðaklapp uppiborði, tí trivnaðarstriðið er aldagamalt, og at tað er skylda teirra ungu at halda áfram við hesum striði. Fortreytina fyri, at hetta letur seg gera, segði Ben Arabo vera, at vit hava grundfesti.

Móti endanum, segði røðarin í Kollafirði, at Merkið var gott at halda seg til, tí tað dagliga minnir okkum á, at vit eru føroyingar, og at tað er ogn alra føroyinga.

– Merkið er eitt av tí sjáldsama, ið ikki ber til hjá einstaklingum, ella bólkum

Ben Arabo segði, at Merkið er eitt av tí sjáldsama, ið ikki ber til hjá einstaklingum at taka einarætt á

at taka einkarætt á, segði hann, og endaði við einum orindi úr yrkingini hjá Hargarskaldinum, Tí Føroya:

Tú føroyingur, hvar tú um heimin fer, eitt prýði fyrri land og fólk títt ver, sýn spekt og semju, verj tey veikastu, hav hjartalag, sum móður tín við teg.

Jógvan Krosslá, flaggdagsrøðari í Vági:

Merkið er amboð til samanhald

Býrádsformaðurin ivaðist ikki í, at føroyingar eru mentir at greiða síni egnu viðurskipti, men staðfesti kortini, at tvístøða er í hesum spurningi

HÖGNI MOHR

Tað var eftir áheitan frá Skótaliðnum Royndini í Vági, at Jógvan Krosslá, býrádsformaðurin í Vági fór á røðarapallin við minnisvarða teirra sjóletnu suðuri í Vági. Jógvan legði í røðu síni stóran dent á flaggsøguna. Faðir flagsins, fámjningurin, Jens Oliver Lisberg, varð mintur í takk-

semi, eins og býrádsformaðurin nevndi bygdarbróður sín, Paula Dahl, ið eisini var ein teirra, ið skaptu Merkið.

Røðarin gjørdi nógv burtúr krigsárunum, tá Merkið av álvara vann sær hevd. Í sambandi við, at bretska hervaldið í Føroyum gjørdi føroyingum greitt, at teir fóru at verða tiknir, um siglt varð við Dannebrog, tí nas-

istarnir høvdu hersett Danmark, segði Jógvan eina søgu:

Dannebrog strikað

– Eysturoyggin, ein av teimum mongu føroysku sluppunum, fór hin 12. apríl 1940 av Klaksvík til Aberdeen við ísaðum fiski. Sluppin sigldi undir danskum flaggi, og á skansklæðningin vóru somu

flogg málað. Tá teir vóru einar 50 fjórðingar úr Pentlandfirð, stæðaði eitt bretskt herskip teimum, og gav teimum boð at sigla í livd undir landi.

– Undir Mullhead vórðu triggir mans settir umborð. Hesir søgdu, at skipið ikki fekk loyvi at sigla við Dannebrog, og spurdu í sama viðfangi, um annað flagg var til taks umborð. Tibetur høvdu føroyingarnir Merkið umborð, tóat tað enn var ólógligt at nýta. Bretarnir umborð struku alt fyri eitt Dannebrog, og vundu hitt føroyska í húnar hátt. Bretarnir søgdu við manningina, at skip undir føroyskum flaggi høvdu fritt at fara.

Nýggj flogg

– Hin 15. apríl, meðan teir lógu í Aberdeen, kom fólk umborð á Eysturoyna eftir tí føroyska flagginum, og eftir hesum flaggi vóru onnur flogg til hini føroysku skipini í Aberdeen seymað. Tveir dagar seinni kom fólk aftur umborð á Eysturoyna; hesuferð at mála

Fyrstu ferð í nókur ár varð skipað fyri flaggdagshaldi í Vági
Mynd: Dagfinn Olsen

Jógvan Krosslá, býrádsformaður, helt flaggdagsrøðuna í Vági

Merkið á síðu og stýrhús, eins og at mála Faroe útyvir Danmark.

– Skipini, ið vóru í Aberdeen hesar dagar, vóru umframt Eysturoyna, tey bæði havnarskipini, Hjalm-ar og Amanes. Hin 18. apríl fóru hesi fyr aftur til Føroya, og 20. apríl komu havnarskipini bæði á høvudsstaðarvána við Merkinum veitrandi og málaðum á skansklæðningin. A skip-unum stóð nú, Føroyar, og glaðir vóru teir.

– Eysturoyggin kom á Klaksvík 22. apríl, men við hvørjum flaggi, sigur søgan onki um, kanska við Union Jack, segði Jógvan Krosslá, og feagnaðist um flagg okkara.

Tvístøða føroyinga
Býrádsformaðurin í Vági

segði, at Merkið átti at vera eitt amboð at halda tjóðini saman við, í góðum og vánaligum tíðum eins og í gleði og sorg. Tó nevndi hann somuleiðis ta tvístøðu, føroyingar eru í viðvíkjandi ríkisrættarlígu viðurskiptunum. Sjálvur segði hann seg ikki ivast í, at føroyingar eru mentir at greiða síni egnu viðurskipti.

At enda rósti Jógvan Krosslá vágbingum, fyrri teirra áreði í kreppuárunum. – Eg fari at takka tykkum, ið hava tikið vinnuliga tókini hesi árin. Takk fyrri ótrúligta treystið, arbeiðssemið og hugflog tykkara, segði hann, eins og hann bar Kirkjukórinum Ljóni og KFUM-skótnum eina takk fyrri trúskap teirra í sambandi við mentunarlig tiltøk sum hetta.

